

Füge fajták gyökeresedésének és növekedésének vizsgálata

Készítette: **Szabó László**

Kertészmérnök, alapképzés, nappali tagozat,

MATE Georgikon Campus, Kertészettudományi Intézet,

Belső témavezető: Horváthné Dr. Baracsi Éva egyetemi docens, MATE Kertészettudományi Intézet, Gyümölcsstermesztési Tanszék

A *Ficus carica* magyar nevén közönséges füge őshazája Ázsia középső és nyugati része. Az ókori görög kereskedők a Közel-Keletről hozták be Európába, ahonnan délről, egyre északabbra terjedt a tenyészterülete. Hazánkba először a török időkben telepedett meg. Azonban a téli fagyoknak köszönhetően termesztése nem igazán volt sikeres. A klímaváltozás hatására, az utóbbi évtizedekben, teleink jelentősen gyengültek, így elfagyás és takarás nélkül tudjuk már biztonságban nevelni fűgéinket.

Szakdolgozatomban célul tűztem ki a faj megismerését, valamint a Keszthelyi Füge Génbankban található 12 fajta gyökeresedési hajlamának majd szabadföldi növekedésének vizsgálatát.

Vizsgálataimat Keszthelyen, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Georgikon Campusának telephelyén végeztem. 2022 telén és tavaszán, 12 füge fajtát, 2féle közegben (perlit, tőzeg + perlit (1:1)), gyökereztető hormonnal (INCIT 8), kezelve illetve kezeletlenül dugványoztam el. Mindegyik fajtából 48 dugvány lett felhasználva, közegenként 24-24, illetve a közegen belül kezelésként 12-12. Összességében a gyökeresedést serkentő hormonnal kezelt, perlites közegből került ki a legtöbb megfelelő gyökérrel rendelkező dugvány. Külön a fajtákat tekintve elmondható, hogy a legtöbb életképes dugvány a 'Györöki lapos' fajtából származik. Továbbá jó eredményt mutattak a 'Szigligeti szerecsen', 'Becei másodtermő', 'Veszprémi hóvirág', 'Keszthelyi mézestörzs', 'Szigligeti zöld' fajták is.

A növekedési erély vizsgálata során kiderült, hogy a leggyorsabban növekvő fajta a 'Veszprémi hóvirág' volt. Ezen kívül még a jobb növekedést mutatók közé soroltam a 'Szigligeti lapos', 'Szentbalázi', 'Szigligeti szerecsen', 'Györöki lapos', 'Káli apró', 'Patróna', 'Szigligeti zöld' fajtákat is.

A vizsgálatok során a levelek díszítő értékére is kitértem. Véleményem szerint, a 7 karéjos levéllel rendelkező fajták a legdekoratívabbak, melyek a 'Szigligeti szerecsen', 'Győri lapos', 'Veszprémi hóvirág', és 'Keszthelyi mézestörzs' voltak.

Úgy gondolom, hogy érdemes lenne tovább vizsgálni e tájfajták növekedését és a morfológiai bélyegeit is más környezeti feltételek mellett, az ország más területein is. A megfigyelések eredményeként, a fajtákat nagyobb biztonsággal tudnánk ajánlani különböző felhasználásra.